

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - števil. 74.

Štev. 274.

V Ljubljani, v torek 30. novembra 1897.

Letnik XXV.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnilstvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Dunaj, 29. novembra.

Tohuvabohu.

Dogodki največjega pomena vrše se mah na mah, nenadoma, nevidne moči prijemljejo za pesta državnega voza. Ko sem včeraj pričel pisati zadnje poročilo, ni vedel še nihče, da je državni zbor preložen. Predsednik Abrahamowicz je okolu 11. ure prvi iznenadil s tem poročilom svoje tovariše v klubu. Prejšnji dan še vse bojovito, na vse pripravljeno, kajti niti najbližnji zaupniki grofa Badenija niso slutili, da se dvanajst ur pozneje politično vreme popolnem sprevrže. Zgodilo se je, česar grof Badeni sam ni pričakoval: ministerstvo je včeraj po kratkem posvetovanju odstopilo, presvetli cesar je vsprejel demisijo ter naročil dosedanjemu naučnemu ministru baronu Gautschu, da sestavi novo ministerstvo. Ta novica je še močnejše iznenadila parlamentarne kroge, nego preložitve državnega zbora. V zadnjem trenutku so nasprotniki obrnili svojo ostro proti osebi Badenijevi, kateri se ni mogel upirati vsestranskemu napadu in navalu. Javna tajnost je namreč, da je grof Badeni celo v poljskem klubu imel mnogo političnih nasprotnikov. Odločilna je bila tudi izjava ustavovernega veleposestva, ki je obsojalo strogo premembo poslovnega reda. V zadnjem trenutku je nekda še unanji minister vrgel svoj utež na tehtnico, ki je vzdignila vladu in desnico.

Obstrukcija se ponaša, da je zmagala s svojo nečuvno predrznostjo in nasilnostjo. Da, zmagala je v trenutju splošne zmešnjave, v vrtnicu političnih dogodkov ostala je na površju, toda kot pena, ki se razkadi, kot naplav, ki se razprši. Kaj pomeni jedna vlada v resni, zgodovinski dobi, ko je prepričanje o nujni potrebi sprave avstrijskih naredb in o opravičenih zahtevah zanemarnjenih narodov prodrla v najširše in najvišje kroge? Vlada pride in zgine, ostanejo pa narodi, ki sestavljajo državo ter od nje zahtevajo svoje pravice.

Avstrija je prenesla že hujše udarce, nego je parlamentarna kriza, silovitejša revolucije, nego je bila zadnja v zbornici. Avstrija ostane in mislamo in moremo pričakovati, trdno upati od svojega dobrega, pravičnega vladarja, da tudi mi ostanemo v državi, kot narod na svoji zemlji in da se ne zgrnejo divji valovi germanizacije in iredente nad našimi glavami.

Zgodovina demisije.

Obče znano je, da je grof Badeni na vsak način hotel imeti v večini vsaj nemške ustavoverne veleposestnike. Ko pa so se ti zaradi jezikovnih naredb pridružili obstrukciji, je grof Badeni vložil ostavko, katero je ponovil zopet meseca julija. Presvetli cesar ni vsprejel demisije.

Valovi opozicije so naraščali, grof Badeni je še vedno omahoval; ko pa je po najvišjem nalogu dne 12. nov. v zbornici izjavil, da vlada še ne misli odstopiti, pričel je iskati zveze in opore pri desnici. Vsprejel je vse naše postulate ter obljubil, da jih polagoma izvrši administrativnim potom, ker so pravični in izvedljivi. Toda zadnji dogodki z zbornici in na ulici so grofa Badenija pretresli, da je omahnil. Ze v soboto večer je svetoval vladarju, naj vlada državni zbor za nekaj časa preloži, odstopi ter izroči posle drugim rokam.

Vladar je prieložitev drž. zbora takoj odobril, a demisijo vlade šele včeraj okoli 2. ure na opetovano prošnjo grofa Badenija. Kot naslednika je nasvetoval v prvi vrsti ministra za dež. brambo, grofa Welsersheimba, v drugi vrsti naučnega ministra barona Gautscha. Welsersheimb je odklonil kot vojak in z ozirom na svojo starost. Nalog je prevzel baron Gautsch, da sestavi novo uradniško ministerstvo.

Kot ministerski kandidatje se imenujejo razne osebe. Baron Gautsch bi kot predsednik kabineta vsprejel notranje ministerstvo: za pravosodje se imenuje sek. načelnik pl. Klein, za trgovino Baquehem, kot železniški minister sek. načelnik Wittek, za finance Steinbach, pa tudi dosedajni minister Bilinski.

V kombinaciji sta tudi Baernreither in baron Ludwigsdorf. Gotovo je, da pravosodni min. grof Gleispach ne ostane.

Ravnokar izvem iz gotovega vira, da je grof Piniński, član poljskega kluba, odločno odklonil ponujani mu portfelj v novem kabinetu. Levičarji nekda zahtevajo, da mora odstopiti zbornični predsednik Abrahamowicz, zato Poljaki odklonijo vsako mesto v novem ministerstvu. Levica zahteva, da bodi zopet Kathrein izvoljen predsednikom. Toda javno mnenje na desnici je odločno proti Kathreinu, ker je v odločilnem trenutku vrgel puško v koruzo.

Kaj sedaj?

Vse sodi, da bode do srede novo ministerstvo sestavljeno, da v kratkem skliče državni zbor in se mu predstavi. Novo ministerstvo bode skušalo v dogovoru z raznimi vodjami pridobiti si večino za nagodbni provizorij in začasni državni proračun. Ali se bode to posrečilo baronu Gautschu? Levičarji zahtevajo kot pogoj, da vlada najprvo prekliče jezikovni naredbi. A „Narodni Listy“ za ta slučaj že napovedujejo opozicijo. Naloga barona Gautscha torej ni lahka, in v trenutku nihče ne vé, kako se stvar razmota in razvije.

Naša „Slovanska krščansko-narodna zveza“ je imela danes nad dve uri sejo, v kateri se je posvetovala o nadaljni taktiki nasproti novi vladi in večini. Sklenila je soglasno, da zveza ostane trdna in solidarna tudi v prihodnje kot zastopnica treh v Avstriji najbolj zapuščenih in zanemarnjenih narodov;

ostati hoče tudi v prihodnje v najožji zvezi z ostalimi klubi večine, dokler se more in sme zanašati na njihovo pomoč in solidarnost. Nasproti novi vladi se bode stališče pojasnilo, ko zvemo, kakov program razvije nova vlada in kje in kako si poišče parlamentarno večino. Mi ne odstopimo niti za las od svojih zahtev, in če bi nova vlada hotela preko nas preiti na dnevni red, potem nas najde združene v opoziciji.

Vsprejem pretepačev. — Komedija na vrhuncu.

Iz Celovca, dne 28. nov.

Brezvestno ščuvanje! — Da, prav ste pisali v danes došli številki pod tem naslovom, „da je namen liberalni opoziciji, ščuvati ljudstvo ter izgrede, ki so se doslej omejevali na cvet naroda — (kdo se ne smeje!) — v zbornici, prenesti tudi na ulice. S hrupnimi pouličnimi demonstracijami hoté opozicijonaleci utrditi svoje omajano stališče v zbornici . . .“

Z gnjevom mora vsakdo zasledovati sramotne izgrede Nemcev in njih „voranleuchtende“ kulturo v državnem zboru, z žalostjo opazovati početje velike mase, kakor se kaže v pouličnih izgredih na Dunaju in v Gradcu! Kam mora to privedi, se povprašuje vsakdo s skrbjo?

Dunaj in Gradec pa Nemcem ne zadostujeta. Na vso silo hočejo izgrede, hočejo ljudske demonstracije v večjem obsegu imeti tudi po drugih mestih. Zlasti „napredna“ Koroška ne sme zaostati. Kaj so si torej izmislili ti ljudje? Zbuditi hočejo tudi koroške Miheljne, da se postavijo po koncu, in v ta namen so si izbrali to sredstvo.

„Ljudstvo“ naj pokaže, da soglasuje s svojimi poslanci, glasnimi ropotači v državnem zboru. Kdor je prebiral podrobna državnozborniška poročila, vé, da se imena: dr. Lemiš, Černik, Dobernik, Ghon, Milessi svetijo med prvimi v dolgi vrsti obstrukcionistov. Sklenili so torej, da hočejo beljaškemu poslancu Ghonu in celovškemu Doberniku prirediti slovesen vsprejem. Zgodilo se je to sinoči in danes. Poročam Vam o tem, kolikor sem doslej mogel izvedeti.

Kako je bilo vse prirejeno od ene in iste strani, je prejasno. V Beljaku so vsprejemali posl. Ghona sinoči. Zbralo se je — kakor se čuje — na stotine ljudstva pred kolodvorom. Nosili so svetilnice, okinčana je bila podoba Ghon-ova, dr. Aichelberg je z govorom navduševal ljudstvo, željno so pričakovali ljudskega zastopnika, ko pridrdra vlak, zaoré urnebesni „Heil“-klici, a Ghona, tako željno pričakovanega, sijajno vsprejetega — od nikoder ni, z vlakom ni dospel! Tableau!!

V Celovec se je včeraj pripeljal poslanec dr. Artur Lemiš sam, da priredi vso demonstracijo. Na 5. uro se je sklical mestni odbor na izredno sejo, kateri je bil namen samo demonstracija zoper vladu, državnozbornsko večino in za obstrukcijo, oziroma nje ostudno početje v zadnjih dneh. Poročal je dr. Krainz, jeden glavnih nemško-nacijonalnih kričavev, in sprejeli so resolucijo, s katero ugovarjajo „nasilnemu“ nastopu drž.-zbornske večine. — Ob jednom sklenejo, da naj se danes,

t. j. v nedeljo z Dunaja vračajoči posl. Doberniki slovesno vsprejme. Ob enem so širili po mestu, v kavarnah in gostilnah listke, s katerimi rotijo nemške „volksgeossen“, naj se danes ob 10. uri v mnogobrojnem številu zberejo na južnem kolodvoru k „slovesnemu vsprejemu“.

Za potrebno „navdušenje“ so skrbela ves zadnji čas nemška glasila, ki so prinašala o dunajskih dogodkih prav tendenciozno zavita poročila, da so tako hujskala ljudstvo zlasti zoper Slovence! Nek dunajski list je poročal, da so se dunajski nacionalni in liberalni poročevalci natančno dogovorili, kako naj vsi po istem vzorcu „barvajo“ svoja poročila. Njih izgled do pičice posnemajo tudi tukajšnji listi, neizvzemši uradno „Celovčanko“.

Pa tako gladko jim le ni šlo z vsprejemom. Gosp. Doberniki je došel namreč v Celovec namesto ob 10. že ob 1/7. uri zjutraj, ko na vsprejem še nihče pripravljen ni bil. Pa kar je pravi Nemec, „der forcht sich nit“, — in naših nemškutarjev taka — malenkost ne spravi v zadrego! Čemu pa imamo v Celovcu dva kolodvora?!

In tako je g. Doberniki, ko je slišal po svojem prihodu o ovaciji, katero mu pripravljajo, korakal proti 10. uri na državni kolodvor, da se je od tam z vlakom odpeljal na južni kolodvor, kjer so ga pričakovali v ogromnem številu zbrani demonstrantje!! Bilo je ravno tako, kakor bi se v Ljubljani vozil iz Šiške na južni kolodvor.

Tu je stal mestni odbor, na čelu mu župan, vse v cilindrih, mnogo druge gospode, glavno maso pa je predstavljala „nadebudna“ mladina, namreč na pol zreli dijaki raznih tukajšnjih srednjih šol. Vidi se, da tudi celovška mladina hrepeni po istih „vzorih“, kakor visokošolska mladež na Dunaju in v Graecu.

Nagovoril je Dobernika župan Neuner, zbrani so zakruli par nemških pesmij, „Wacht am Rhein“ in druge, kričali „heil“ in spreved se je začel pomikati v mesto pred rotovž, kjer se je ponavljalo kričanje in se je ponavljala „Wacht am Rhein.“

Ko je župan še jedenkrat predstavil Dobernika, ko so ga dosti „naheilali“, se je množica zopet raztrosila. Zatrjevalo se mi je, da je bilo med demonstranti tudi precej tukajšnjih — uradnikov! Spreved z g. Dobernikom se je pomikal tudi mimo stanovanja gosp. deželnega predsednika. Morda si ga je gosp. baron Schmidt-Zabierow tudi z okna ogledal. Kaj si je neki mislil, ko je videl — kakšen sad rodi njegova politika!

Ali vse opisano ni prava pravcata komedija? Žal, da ima prav žalostno ozadje, — namen namreč ljudstvo nahujskati, vzbuditi mu strasti ter ob enem odvrniti njega pozornost od skrajno brezvestnega početja poslancev.

Da hujskanje ni zastoj, se že kaže. Pojdi po mestnih ulicah, — vsakdo politizuje, kajpak v smislu nemških nacionalcev, in postrešček na vogalih prav vneto razpravljajo politiška vprašanja — po svoje!

Ni torej izključeno, da pride do izgredev tudi v Celovcu. Saj na to delajo. Kdo bo pa potem skrbel za javni red. Pokazal sem, da na čelu nasprotni agitaciji stoji prav naš mestni zbor. Njemu izročena je tudi skrb za javno varstvo v mestu. — Kako bo skrbel, je po predstoječem — jasno.

—rn—

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. novembra.

Ministerska kriza v Avstriji. Včeraj nam je donesel brzojav sicer nenadno, vendar pa nikakor ne nepričakovano vest o odstopu grofa Badenija in njegovih ministerskih tovarišev. Avstrija je torej sedaj brez vlade, ob enem pa počiva tudi parlament. Vest o demisiji je napolnila z veliko radostjo vse kroge. Najbolj se veselé Badenijevega odstopa nemški liberalci, nato antisemitje, socialni demokratje, pa tudi Slovanom ne bode prav nič žal za njim, kajti o kaki naklonjenosti napram Slovanom pač ni govora. Najbolj čudno pa je, da vsaka stranka pripisuje to zmago sebi. Nemški liberalci in nacionalci bobnajo v svojih glasilih, da so oni strmoglavili Badenijevo vladno, dunajski antisemitje si prisvajajo zmago, najbolj pa trobijo v svet socialni demokratje, češ, ko bi nas ne bilo, bi vsi skupaj ne zmogli ničesar. Gotovo je sicer, da je opozicija napotila Badenijevo vladno do tega koraka, toda tajiti se ni

kakor ne sme, da nimajo pri tem svojega deleža tudi slovanski poslanci, ki so do zadnjega pritiskali nanj in zahtevali od njega, naj se skaže pravičnega napram Slovanom. Mož je sicer veliko obljuboval, toda izpolniti si nič ni upal iz strahu pred nemškimi kričaji. Ministerstvo dosedaj še ni gotovo. Ministerske posle vodi do končne sestave novoimenovani ministerski predsednik Gautsch, ki ima ob enem nalog, naj kar najhitreje sestavi nov kabinet. Govori se, da se mu to posreči do jutrišnjega dne. Imenujejo se, kakor znano, razni ministerski kandidati, gotovosti seveda še ni nobene. Dobra ne smemo pričakovati ničesar, preveč pridejo v poštev Slovanom neprijazni krogi. Mažari in višji državni oziri so tukaj, kakor vselej, tudi sedaj merodajni. Zanimati bi konečno utegnili tudi, da je cesar vsprejel včeraj mej drugimi tudi vse tri zbornične predsednike, Abrahamowicza, Kramša in Fuchsa, Chlumeckega, Pražaka, Witteka i. dr. Doslej je gotovo le to, da je Gautsch imenovan ministerskim predsednikom in Welsersheimb ostane, drugega pa nič.

Dopolnilne volitve na Hrvaškem. Z jutrišnjim dnem se prične dopolnilna volitev v sedmih volilnih okrajih na Hrvaškem, in mažaronska vlada se poslužuje tem povodom zopet nam že zadostno znanih sredstev, s katerimi se na Mažarskem delajo volitve. Na dnevnem redu je zaplemba opozicijskih časnikov, zapiranje odločnih narodnih volilcev ter izgon neljubi domorodnih agitatorjev. Malone vsa županstva so izdala stroge ukaze, v katerih se prepoveduje vsako zborovanje, sploh vsak sestanek, po sedmi uri zvečer ne sme brez nujnega opravka nihče izvan stanovanja, prodajalnice in gostilne se morajo zapirati ob tem času, in več takih „umestnih“ naredeb, s katerimi se onemogočuje vsak dogovor mej opozicijskimi volilci. Pa tudi po dnevu pazijo oblastva najstrožje na vsak korak posamičnih opozicijskincev in reči se sme, da ima vsak, ki brezpogojno ne prisega na mažaronsko zastavo, svojega varuha v policijski ali orožniški obleki. V takih okoliščinah bo res pravi čudež, ako prodere kak opozicijski kandidat. Združena opozicija priporoča svojim somišljenikom nastopne kandidate: za volilni okraj Dolnja Stubica posestnika Bedekovića, za Brod na Savi odvetnika dr. Brlića, za okraj Bošnjaci odvetnika Kovačevića, za Vrbovsko župnika Rancingerja, za Koprivnico dr. Ružića, za Novigrad profesorja dr. Vrbanića in za Sv. Ivan-Zabno odvetnika dr. Zaharja. Imena kandidatov mažaronske stranke smo že objavili. Najbolj čudno je to, da je prevzel v vrbovskem okraju kandidaturu kanonik Martinić iz Senja ter toraj nastopil kot duhovnik proti duhovniku, najbrže samo radi tega, da zbega narodne volilce. Ko bi združena opozicija ne razvijala tolike hvalevredne vztrajnosti, bi bilo res obupati nad vsakim vspehom. Bog daj, da bi njena vztrajnost in delavnost rastla posebno v teh hudih dneh in jo privedla do zmage.

V nemškem državnem zboru bo te dni zopet na dnevnem redu znana vladna predloga, s katero zahteva vlada potrebnega kredita za napravo novih vojnih ladij. Vlada bo, kakor poprej napela vse sile, toda opozicija je še ravno tako močna, kakor je bila poprej. Oficijozni listi malone v vsaki številki dokazujejo veliko državno potrebo in nujnost vladine zahteve, mej tem ko opozicijski listi pozivljajo svoje somišljenike na daljni odločilni boj. „Izza pomorskega vogala preti vihar“ kličejo nasprotniki sedanje vlade in napram oficijozom dokazujejo, da je bolj potreben kruh za izstradane delavske sloje, kakor pa pomnožitev mornarice. Poslednji imajo pač najbolj prav.

Avtonomija za Kubo. Z najnovejšim darom Sagastove vlade mej drugimi tudi niso zadovoljni španjski karlinisti, toda po največ le zato, ker se ni dovolila avtonomija tudi drugim kolonijalnim pokrajinam. Njih vodje skušajo organizovati posamne nezadovoljneže. — Namerava se izročiti vladi tudi skupni ugovor proti avtonomiji za Kubo ter najodločnejše zahtevati, da se za slučaj, ako se Kubi vkljub temu dovoli avtonomija, kar je že zagotovljeno, potem dovoli avtonomija tudi drugim pokrajinam. — Tej želji pa Sagasta najbrže ne bo rad ustregel, dokler ga k temu ne prisilijo najskrajnejše zahteve.

Slovstvo.

Izvestja muzejskega društva za Kranjsko.

Vrejuje Anton Koblar. — Letnik VII. — Šešitek 5. objavlja nastopno vsebino: 1. Dr. Fr. Kos:

Iz domače zgodovine. (Doba od 843 — 887.) 2. J. Vrhovec: Gorski zakon in gorske pravde. (Konec.) 3. Milan Pajk: Crtice o nekdanjih slovenskih naselbinah v Gorenji Avstriji. 4. Dr. Fr. Kos: Loško gospostvo l. 1630. (Dalje). — Mali zapiski: 1. Vl. Levec: Ein Paar Kapellen bei Bischofskall in Krain. 2. V. Steska: Rabuka v Ljubljani l. 1645.

Ben Hur.

„Vrhbosna“ v Sarajevu objavlja, da kapitelj vrhbosanski priredi hrvatsko izdajo znanega dela „Ben Hur“, katero je angleški spisal Lewis Wallace. In sicer to delo pride na svetlo v sijajnem izdanju (10 gld.) in v priprostejšem (5 gld.), za mladino hrvatsko velja drugo izdanje 3 gld. — Ker je čitatelj itak vsaj po splošni laskavi kritiki to delo pohvalno znano, ni ga treba še posebe priporočati.

„Argo“.

Zeitschrift für krainische Landeskunde. St. 4. letnika V. objavlja nastopne spise: Das Eisen in Krain. (A. Müllner.) — Die Ausgrabungen in der Spitalgasse in Laibach 1896 und 1897. (A. Müllner.) — Die Geschichte des krainischen Landesmuseums. (A. Müllner.) — Fund eines Einbaumes am Moore bei Schwarzdorf. — Fund einer Bronzefibel bei Eisnern.

Soukromé vlastnictví.

Dvě sociologických studií z pera P. J. Pesche, T. J. a P. V. Cathreina, T. J. — Z nemeckého podává dr. Josef Tumpach. — „Izobraževalna knjižnica katoliška“, katero izdajata vseučilišni profesor dr. J. Tumpach in dr. A. Podlaha v Pragi, deluje jako marljivo. Nedavno je izdala 1. in 2. zvezek prevoda izvrstnih del krščanskih sociologov-pisateljev Pescha in Cathreina o „zasebnosti lasti“. Reči smemo, da prevod kar nič ne zaostaja za izvirnikom, težak učenjaški slog zdi se nam v prevodu celo nekoliko lažjeji. Predmet sam je danes važen z ozirom na vse razdirajoča načela socializma glede zasebne lasti. — V isti knjižnici je izšel drugi zvezek:

Dějiny církve katolické ve státech rakousko-uherských s obzvláštním zřetelem k zemím koruny české (1740—1898). Sepsal dr. Fr. Ksav. Kristůfek. V tem spisu najti je mnogo jako zanimivih drobtin, važnih tudi sploh za avstrijsko zgodovino.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. novembra.

(Nemško-narodne in socialno-demokratske demonstracije v Celovcu.) Iz Celovca, dne 29. nov. ob 9. uri zvečer: Ko se Dunaj na glavo postavlja, ko Gradec razsaja, tudi Celovec ne sme zaostajati! — O včerajšnjih dogodkih sem Vam že sporočil. Dodati imam, da so zvečer razgrajali delavci in dijaki, katere so nahujskali nacionalci. Bili so obhodi po mestu. Vrhovec dosegel se je s tem, da so s kamenjem napadli zborovalce, mirno in tiho zbrane na shodu meščanskega društva. Prileteli so kamni skozi okno, jeden je v tilnik zadel našega odvetnika g. dr. Krauta! Vse to se je dogodilo prav pod egido preslavnega celovškega mestnega zbora!! — Danes se komedija nadaljuje. Ljudstvo je nahujskano, kar se je le dalo. Zvečer razsvetljeno mesto! Zakaj? Ker je Badeni odstopil! Nakana se jim je posrečila. Kaj pomeni Gauč za Slovence, vemo mi, vedo oni. Poulična druhal, zlasti dijaki se vlačijo po ulicah, kričé, razsajajo. Z njimi deluje častivredno naše — meščanstvo! Vidi se, kakor bi bile razdružene vse vezi reda. Dogodljaji iz leta 1848 se ponavljajo! Vladajoči krogi pa vse to mirno gledajo, na mnogih straneh še pospešujejo. Več prihodnjé.

(Žalostno!) „Slov. Narod“ v št. 271. priporoča, naj bi kdo preložil vsaj nekaj poglavitnih oddelkov Zoline trilogije „Lurd — Rim — Pariz“. Da „Narod“ to priporoča, je naravno. Kaj je njemu do tega, če cerkev prepoveduje Zolina dela, saj imenuje on katoliško cerkev „klerikalnega polipa“ in indeks mu je le ena izmed brezštevilnih „sesalk“ klerikalnega polipa! Da to trilogijo priporoča prav zato, ker nima drugega namena kakor ruvati iz src krščanstvo. Ker veda ne more izpodbiti čudežev, skuša jih Zola osmešiti s podlim romanom. In taki argumenti so za „izpeljanke in inšitutke“ seveda neovržni! „Rim“ je dolgočasen „potopis“, kar so mu ometali sami liberalci, a seveda Zola v njem riše karikaturu katoličanstva, in take stvari so „izpeljančkom in inšitutkam“, pa še mnogim drugim nedo-

sežno lepe. To torej je čisto naravno, da „Narod“ priporoča to trilogijo. A žalostno je, da smo Slovenci tako — „dobri“! Kakor hitro pride kak „Narodovec“, pa pravi, da je „tudi — katoličan“, tedaj se razjokamo od veselja, oklenemo se mu okrog vratu ali pa celo primemo za oje in potegnemo voz, ki se v njem pelje. Vse, kar je že pisal proti nam in veri naši, vse je pozabljeno. Da bi še pisal, na to ne mislimo. Gremo, volimo, kakor nam on veleval, in potem živimo v sladki zavesti, da smo volili po svoji čisti vesti, da smo — najboljši katoličani! „Narodovec“ pa gre ter se nam smeje — in ostane, kakor je bil — liberallec, ki ga vodi le ena ideja, le ena strast — sovraštvo proti krščanstvu!

(Električni tramvaj.) Včeraj in danes dopoldne se je vršila obravnava radi revizije tras za bodoči električni tramvaj ljubljanski in se je sestavil potem poseben zapisnik. Danes popoldne ob dveh se je pričelo s političnim obhodom vseh nameravanih prog in so se ogledale danes sledeče proge: Južni kolodvor, Dunajska cesta, Selenburgove ulice, Kongresni trg, Vegove ulice, Valvazorjev trg, Emonska cesta, Čojzova cesta, Trubarjeve ulice, Sv. Jakoba trg, Rožne ulice, Sv. Florijana ulice, Karlovska cesta, Cesta na dolensko železnico do dolenskega kolodvora. Jutri ob osmih zjutraj se pregledovanje nadaljuje in se pregledajo sledeče proge: Prešernove ulice, Marijin trg, Spitalske ulice, Pred škofijo, Vodnikov trg, Cesarja Josipa trg, Poljanska cesta do klavnice, Žitni trg, Skofje ulice, sv. Petra cesta, Vodmat. Ob 2. popoldne Cesarja Josipa trg, Resljeva cesta, Južni kolodvor, Dunajska cesta, Dovožna cesta, Dunajska cesta do artilerijske vojašnice. Dne 2. decembra ob 8. zjutraj: Dunajska cesta, Marije Terezije cesta, Bleiweisova cesta, Tržaška cesta do tobačne tovarne, Tržaška cesta, Rimska cesta do Valvazorjevega trga. Ob 2. popoldne: Marije Terezije cesta, Spodnja Šiška, Marije Terezije cesta do državnega kolodvora. Ker je naprava električnega tramwaya za razvoj ljubljanskega mesta velepomembno vprašanje, opozarjamo vse one lastnike, ob kojih posestvih se imajo nameravane proge napraviti, in konečno cenzeno občinstvo, ki se utegne zato vprašanje zanimati sploh, da je obhod javen in da je interesovanim krogom dovoljeno vdeležiti se tega obhoda.

(Imenovanja pri pošti.) Poštними praktikanti so imenovani: Ivan Golob, G. Acerboni, Hugon Rossi, J. Rismonde in Fr. Ogizek, in sicer vsi za Trst.

(Zamuda pri vlakih.) Današnji brzovlak, ki prihaja zjutraj z Dunaja v Ljubljano, je imel kake štiri ure zamude, ker je skočil s tira na postaji Store pred njim odhajajoči tovorni vlak.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj, kot na prvi dan porotnih obravnav sta se morala zagovarjati pred porotnim sodiščem 44 letni Fr. Zidar iz Gor. Vrha, sodni okraj litijski, ker je 6. sept. letos v gostilni Jos. Lavrihe v Mengšu Benedikta Stermeca z lopato udaril po glavi, da je ta še isti dan umrl, in 35 letni Martin Čarman iz Spod. Pirnič, ker je na Veliko noč leta 1894 v neki gostilni v Smartnem vrigel vrček v glavo hlapcu Jan. Tončiču iz Zavrha ter mu nevarno ranil oko. Prvega obtožencea so porotniki obsodili v štiriletno težko ječo z mesečnim postom in vsakoletno tamnico, drugi pa je bil oproščen.

(Taliže za rešitev življenja) v znesku 10 gld., je priznala deželna vlada Francu Sustersiču iz Vižmarjev, ki je 15. junija letos rešil dva otroka Blaža Rozmana od ondot, ki sta bila v nevarnosti, da se zadušita.

(Iz Kamnika.) Ne vem, na kakih tleh stojimo, da se kar zibljejo. Po noči od sobote na nedeljo se je treslo dvakrat, danes — v nedeljo — pa trikrat: nekaj minut po enajstih, ob pol eni in pol dveh popoldne. Zadnji potres — pretekli ponedeljek — je napravil na nekaterih krajih, tudi v šoli, male razpoke. Bog varuj kaj hujšega!

(Iz Vač) 28. nov. Blagoslovil je danes prečastiti gospod dekan moravški podružnično cerkev sv. Križa na Slemškem, katero je bil pred poltretjim letom porušil potres. Zidava in poprava navezana je bila le na dobrodelne roke, vsled tega se popravilo toliko časa ni izvršilo. Dasiravno cerkev ni še popolno popravljena, manjka jej še stolpa in veliko v notranjosti, vendar je v toliko prenovljena, da se sedaj more v njej vršiti služba božja. K imenovanju cerkvi radi dohajajo ljudje iz domače in sosednjih župnij, imajo namreč veliko zaupanje do podobe Križanega v velikem altarju. Bog obudi še mnogo

dobrotnikov, da bi se mogla na prijaznem griču vzdigovati lepa cerkev v ponos domačinom in v čast božjo.

(Ponarejalec denarja.) Mizarskega pomočnika Jan. Pluta iz Zgornjih Lokvic je prijelo oblastvo, ker se je dokazalo, da se je pečal s ponarejevanjem denarja.

(Nesreče.) Pri mitnici v Koritnicah je povozil 23. t. m. Anton Tomšič šletnega Antona Zerga, ko je peljal z drvmi naložen voz. Deček je bil takoj mrtev. — Čuvajevemu namestniku Fr. Balohu v Zerovnici je ročni voz vsled neprevidnosti strl roko. V padcu je dobil nesrečnik tudi nekaj prask po obrazu.

(Delovanje občin v „prenešenem“ delokrogu.) Iz Celovca, dne 28. nov. Poročal sem Vam svoje-dobno, kako so koroške občine zbog tistih jezikovnih naredeb, ki delajo Nemcem toliko preglavice, kar po vrsti objavljale sklepe, da z določenim dnem ustavijo sodelovanje v prenešenem delokrogu. S poročili o teh sklepih so nemški listi zamašili marsikatero prazno stran. Pa bilo je mnogo kokodanja, pa nič jajceta. Menda vse one občine opravljajo označena dela ravno tako, kakor bi kaj takšnega nikoli sklenile ne bile! Oni sklepi pomenijo za nemško stranko zato kratkomalo pošten — fiasco. Pa to jim še vedno ne zadostuje. V zadnjem času je sklenil tudi občinski odbor v Grebinju ob Velikovu, da ustavi delo v prenešenem delokrogu tako dolgo, dokler grof Badeni ne umakne jezikovnih naredeb. Bom! Če se Badeni sedaj ne spokori, — potem Nemcem menda ni več pomoči! Omeniti je treba, da je Grebinj pravo nemškutarsko gujezdo, ki je, kakor pišejo, s tem činom pokazalo „deutschen Gemeinsinn“. — Tudi Celovčani se gibljejo. V mestnem zboru je namreč dne 23. novembra predlagal slovit „Parade-Slovene“ naših nasprotnikov dr. A. b. u. j. a, da se ima izdelati in dež. zboru predložiti načrt postave, po kateri naj se prenaradi § 40. občinskega reda, ki nalaga občini dolžnost, da oskrbuje dela v prenešenem delokrogu.

(Koroške novice.) Poroča se nam: V vrbskem jezeru sta utonila dne 25. nov. dva hlapca, ki sta spravljala ladijo z lesom v Celovec. Bila je na jezeru precejšnja burja, ladija se je poškodovala in nesrečneža se nista več mogla rešiti, ker je nastala tema. Trupli so našli drugo jutro. — Učitelju P. Oberlercherju v Celovecu je podelil cesar srebrni zaslužni križec s krono. — Dne 13. t. m. je pogorel skedenj J. Suherja v občini St. Jakob v Rožu. — Dne 23. nov. je pogorel hlev župnišča v Libelišah. Skode je 6000 gld. Dne 25. nov. je pogorel hlev župnišča v Čančah blizu Celovca. Zgorelo je tudi 17 svinj. Skoda je ogromna. — Pod vlak se je vrgel blizu Celovca topničar Fr. Plebl.

Socijalne stvari.

Sklepi prvega avstrijskega kmetijskega shoda na Dunaju.

(Dalje.)

- III. Preosnova produktne borze.
 1. Produktna borza se mora preosnovati:
 - a) Omeji se avtonomija po razsodiščih.
 - b) V postavodajalstvu naj tvorijo večino kmetje in mlinarji.
 - c) Produktivna borza ne sme biti društvo, marveč trg.
 2. Borzna razsodišča se morajo preosnovati:
 - a) Sodnike ne voli borza, temveč jih imenuje po ternu-predlogu vlada.
 - b) Vstanovi se višja inštanca, na katero se lahko priziv vloži.
 - c) Predsednik vsakega razsodišča mora biti učen mož.
 - d) Večina imenovanih sodnikov mora biti kmečkoga, mlinarskega, pekoveškega itd. stanu.
 3. Kakor hitro mogoče se mora sklicati enketa, pri kateri se mora na to le paziti:
 - a) Zvedenci morajo biti iz različnih stanov; ozirati se je tudi na inozemce, ki so se s tem vprašanjem že nadrobneje pečali.
 - b) Zvedenci morajo s prisego svoje izjave potrditi.
 - c) Pri enketi se mora uporabiti kontradiktatorično postopanje, t. j. navzoči morata biti obe stranki.
 - d) Enketa mora biti javna.
 4. Terminokupčija in diferenčna igra z žitom se mora prepovedati in efektna kupčija samo pod sledečimi pogoji devoliti:

a) Vzorec za poskušajo se morajo prilagoditi produkciji in konsumu, ne pa igri in barantanju.

b) Odpovedavanje se podzrvi, da se onemogoči dosedaj običajno samovoljno in umetno določevanje žitnih cen.

c) Odpovedano blago se mora najmanj 8 dni pred odpovedjo predložiti, sicer je odpoved neveljavna.

5. Izrečno povdarjamo, da se s samim obdačenjem terminokupčije nikakor ne zadovoljimo.

(Konec sledi.)

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 5.—25. novembra poslali: Č. gosp. Avguštin Skočir, kurat v Gradcu, 5 gld. za mesec november. — Prijateljska družba v Ogulinu 4 gld. 20 kr. — Podružnica v Železnikih po g. J. Demšarju 30 gld. — Č. g. Ivan Hladnik, kurat na Gočah pri Vipavi, 2 gld. — Podružnica za St. Kancijan in okolico na Kor. 22 gld. 35 kr. — Slavna posojilnica v Cerkljici 10 gld. — Ženska podružnica v Cerkljici po g. Mariji Werli 130 gld. — Ženska podružnica v Idriji po g. Nataliji Šepetavec 50 gld. — G. trgovec Križnik v Motniku 10 gld. 50 kr. — Sentpeterska ženska podružnica v Ljubljani po gosp. Trčkovi 393 gld. 78 kr., in sicer znaša dohodek od veselice 315 gld. 60 kr. in od zbirk na skupščini 78 gld. 18 kr. — Nekdo z Begunskega „za prešice“ 10 gld. — Podružnica v Laškem Trgu 29 gld. 48 kr. — Vesela družba „pri Čajnarju“ v Stražišču poleg Kranja 1 gld. 32 kr. — Podružnica za Priblo Ves in okolice po g. J. Lipušu 7 gld. — Po g. Josipini Kraigher v Postojni namesto venca na rakev umrlega kanonika Hofstetterja so darovale postojinske gospe 15 gld. — G. Jos. Bresonelli, župan v Činžatu, iz nabiralnika 5 gld. — G. Jos. Korman, blagajnik „Gozdarskega društva pri Sv. Lovrencu v Pušavi“, 10 gld. — Podružnica v St. Juriju ob juž. žel. po gosp. J. Čuleku 74 gld. — Moška podružnica v Idriji 30 gld. 37 kr. — Za tako velikodušne podpore vsem prijateljem družbe: slava in hvala!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telefonična in brzojavna poročila.

Celovec, 30. nov. Sinočne demonstracije so se vršile zopet v znamenju kamenja, kakor pričajo mnoge pobite šipe. Vojaštvo je delalo red.

Maribor, 30. novembra. Povodom odstopa grofa Badenija so sinoči priredili meščani razsvetljavo mesta in bakljado z godbo. Nahujskana sodrga je razgrajala po mestu in pobijala okna knezoškofu, duhovščini in sploh Slovincem ob navzočnosti policije.

Dunaj, 30. nov. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarjevo lastnoročno pismo na grofa Badenija in barona Gautscha glede vsprejema demisije skupnega ministerstva Badenijevega. Ob enem se Gautschu poveruje nadaljno vodstvo ministerskih poslov do obnove kabineta ter se Gautsch imenuje min. predsednikom z naročilom, naj čim preje sestavi novo ministerstvo.

Dunaj, 30. novembra. Sinoči ob pozni uri se je novi kabinet definitivno sestavil. Dotična cesarjeva lastnoročna pisma bodo se že v jutrišnji izdaji „Wiener Zeitung“ objavila. Imena novih ministrov izvedela se bodo danes popoldne.

Dunaj, 30. novembra: „Fremdenblatt“ poroča: Novo ministerstvo se je nastopno sestavilo: Gautsch predsedstvo in notranje zadeve, Welsersheimb deželno brambo, Böhm-Bawerk finance, Wittek železniško ministerstvo, Ruber pravosodje, Latour bogočastje in uk, Körber trgovino, Bilandt-Rheidt pa poljedelstvo. „Fremdenblatt“ dostavlja, da se mesto ministra za Galicijo sicer ne spopolni takoj, pač pa v najkrajšem času.

Dunaj, 30. novembra. Novo ministerstvo je nastopno osnovano: Baron Gautsch predsednik ministerstva in minister notranjih zadev. Nauk in bogočastje grof Latour, trgovinsko ministerstvo dr. Korber, pravosodje Ruber, sekijski načelnik v justičnem ministerstvu, železniški minister sekijski načelnik Wittek, ministerstvo za deželno brambo grof Welsersheimb, poljedelski

minister Bilandt-Raidt, v zbornici se imenuje za to mesto Blumenfeld. Pravosodje je ponujeno sekc. načelniku Kleinu, ker novi civilni pravdni red še ni urejen. — Grof Pininski ministerstva za Galicijo ni vsprejel, ker hoče počakati programa nove vlade. — Gautsch je bil danes pri cesarju. Stališče njegovo je zelo težavno ter visi v zraku. Parlamentarna komisija desnice, ki se je danes sešla, izjavila se je solidarno na podlagi načel, izrečenih v adresi večine. — Gautsch nima zaupanja pri desnici. Pridobiti mora zaupanje večine, ter pomiriti razburjenost na Češkem. Nemci zahtevajo, da se razveljavijo jezikovne naredbe, torej je stališče zelo težavno. — Državni zbor bo sklican na soboto ali torek. — Poslanci katoliške ljudske stranke, ki so izjavili svojo nezadovoljnost z vlado Badenijevo, so se izjavili, da vstrajajo pri desnici. — Poslanci, ki so bili izključeni za tri dni, zahtevajo svoje dijete, ter hočejo tožiti, ako se jim ne izplačajo. Položaj nejasen. Glasilo desnice: Ne v dajmo se!

Dunaj, 30. novembra. Cesar je vsprejel včeraj mej drugimi tudi barona Banffyja, ki biva te dni na Dunaju.

Dunaj, 30. novembra. Badeni zapusti Dunaj in se poda s svojo soprogo v Nizzo.

Dunaj, 30. nov. Dunajski krščanski socialisti objavljajo nastopne svoje zahteve: dosedanje zbornično predsedstvo mora odstopiti, jezikovni naredbi preklicati in uveljaviti narodnostni zakon, takoj treba pričeti razpravo o definitivni nagodbi z Ogersko, in kar je samo po sebi umljivo, preklicati Falkenhaynov predlog.

Dunaj, 30. novembra. Deželno sodišče je oprostilo vse osebe, ki so bile aretovane povodom zadnjih nemirov. Preiskava se nadaljuje.

Praga, 30. novembra. Sinoči se je zbrala nebrojna množica češkega naroda na trgu sv. Venceslava, katero pa je policija razpršila. Malo trenutkov pred pričetkom predstave v tukajšnjem nemškem gledišču se je zbralo zopet na stotine demonstrantov, ki so vkljub policiji razbili več oken in vrat. Policiji sta prišli na pomoč dve stotnji lovcev, ki so razkropili množico. Okna so razbili tudi v „Grand restaurant“, kjer je sedež dveh nemških društev. Pozno v noč so še prepevali demonstrantje po raznih mestnih ulicah.

Bukarest, 30. novembra. Zbornica je izvolila predsednikom dosedanjega predsednika Demetra Gannija.

Gnojitev za oves. Za gnojenje njiv, ki so odločene za oves, se navadno poljedelci premalo brigajo; zadovoljiti se mora oves navadno z ostanki hranilnih snovi, ki so ostale v zemlji. In vendar se skazuje zelo hvaležnega za najmanjšo pazljivost ter jo obilno poplača. Samo po sebi je umljivo, da

se ta manj košljiva rastlina ne more gnojiti s blednim gnojem, kajti s tem se pri mnogih gospodarstvih ravna bolj varčno, ker se raje porablja za rastline, ki zahtevajo boljše gnojenje. Drugače pa je s pomožnimi gnojilnimi sredstvi, izmed katerih so se mnoga že leta rabila pri ovsu z velikim uspehom. Najpreje je oves zelo hvaležen za gnojenje z dušikom, ako najde v zemlji dovolj fosforjeve kisline. Pri izbiranju gnojilnih sredstev z obilnim dušikom odločujejo cene; vsekako nismo navezani na kilisalpeter, marveč uporabljamo ravno tako dobro žvepleno-kisli amonijak. Množina dušika, ki je potrebna za gnojenje, je odvisna od kakovosti zemlje; navadno se računa 20 do 40 kgr. na ha, toraj 100 do 200 kgr. žvepleno-kislega amonijaka. Kot fosfornatokislo gnojilno sredstvo priporočamo Tomažovo moko. Teoretično pokrijemo potrebačino za srednje žetev z jednim stotom 18% Tomaževe moke. Zvedenemu praktiku pa je znano, da je treba porabiti še jedenkrat toliko fosfornate kisline, ako se hoče, da se doseže pričakovani uspeh. Pomisliti je nadalje tudi treba, da se pogostoma seje med oves tudi detelja. Ker mora najti ta rastlina dovolj fosfornate kisline v zemlji, moramo posejati v tem slučaju 600 do 750 kgr. Tomaževe moke na ha. Peščeni ali močvirnati zemlji je treba donesti tudi potrebnega kalcija in je v to svrhu posejati 600 do 700 kgr. kalcija. Kakor razvidno iz statističnih podatkov, se pridelava v Avstriji povprečno 1340 kgr. ovsa na ha. Ako bi se pa zanj določena zemlja pognojila na priporočen način, bi se ga lahko pridelalo 3200 kgr. in še tudi več. Valed tega ima vsak poljedelec dovolj vzroka, resno premisliti, ali mu ne kaže za k večjemu 18 do 36 gld. pridelati 1800 do 2000 kgr. več ovsa, kar znaša 130 do 150 gld. več. Eventualno večjo množino pridelane slame radi jednostavnosti tu niti vpoštevali nismo. Vsekako se sme računati večji prinos slame na 2000 do 2500 kgr.

Tuji.

28. novembra.

Pri **Stor u**: Feiglstock iz Marijnegu Celja. — Kolmar iz Zagreba. — Guttmann, Walland, Candellari, Lieske, Hainisch iz Trsta. — Springl iz Brna. — Majdič iz Velikoveca. — Sremčević iz Ilir. Bistrice.

Pri **Mateu**: Steiner iz Siska. — Weiss, Epstein z Dunaja. — Höfler iz Maribora. — Withmann iz Gradaca.

Pri **Lloyd u**: Repe z Bleda. — Jaro iz Mokronoga. — Čerov iz Kostanjevice. — Wisjak iz Gradaca.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
29	9. zvečer	716.7	0.8	sr. jug	sneg	
30	7. jutraj	723.7	1.2	sr. jzah.	oblačno	26.0
	2. popol.	729.4	5.8	sr. zah.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 5.3°, za 4.6° nad normalom.

Št. 39.678.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

"NORO"

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedeljak 1 gld., za dijak 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V. Matzleinsdorferstrasse 76, IV. 30.

Pri podpisnem mehtnem magistratu vršila se bode zaradi oddaje za novo poslopje zaklada meščanske imovine potrebnih

mizarskih del, hrastovih deščičnih tal in ključarskih del

dné 4. decembra t. l.,

zaradi oddaje

steklarskih in kiparskih del

pa dné 3. decembra t. l.

Javna pismena ponudbena razprava vsakokrat ob 10. uri dopoldne v pisarni mestnega stavbnega urada, kjer so tudi pripadajoči načrti, proračuni, pogoji, ter drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah vsakemu na upogled razgrnjeni.

Ponudbe, v katerih je navesti jednotne cene in na njihovej podlagi preračunjene skupne zneske stroškov dotičnih del, je izročiti zapečatene in s 5% vadijem opremljene do določene ure.

Ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale predpisom in pa ki bodo prekasno vložene, se ne bodo jemale v poštev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 18. novembra 1897.

Zahvala.

Vincencijeva družba se zahvaljuje tem potom najtopleje slavni kranjski hranilnici za velikodušni dar 100 gld.; istotako tvrdki Tönnies za lepi dar 50 gld., katere je podarila o priliki svojega peditsetletnega obstanaka.

Zavarovanje

zoper

tatvino po

vlomu.

Domača splošna zavarovalna akcijska družba

v Budimpešti

(akcijski kapital 2.000.000 kron a. v.) sprejemlje

zavarovanja zoper ogenj in telesno poškodovanje po neizgodah,

tudi (806 4-4)

zavarovanje zoper tatvino po vlomu

v stanovanja, vile, skladišča, in prodajalnice vsake vrste proti nizki premiji in pod kulantnimi pogoji.

Natančna pojasnila daje

generalno zastopstvo za Avstrijo:

Dunaj, I., Elisabethstr. 26,

in **glavni zastopnik za Kranjsko:**

gosp. **Josip Perhavo**

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 4.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrdka obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev.

791 2-2

Razglas.

Pri podpisnem mehtnem magistratu vršila se bode zaradi oddaje za novo poslopje zaklada meščanske imovine potrebnih

mizarskih del, hrastovih deščičnih tal in ključarskih del

dné 4. decembra t. l.,

zaradi oddaje

steklarskih in kiparskih del

pa dné 3. decembra t. l.

Javna pismena ponudbena razprava vsakokrat ob 10. uri dopoldne v pisarni mestnega stavbnega urada, kjer so tudi pripadajoči načrti, proračuni, pogoji, ter drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah vsakemu na upogled razgrnjeni.

Ponudbe, v katerih je navesti jednotne cene in na njihovej podlagi preračunjene skupne zneske stroškov dotičnih del, je izročiti zapečatene in s 5% vadijem opremljene do določene ure.

Ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale predpisom in pa ki bodo prekasno vložene, se ne bodo jemale v poštev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 18. novembra 1897.

Najboljše in najpripravnejše drsalke so

„KONDOR“ „Kondor“, navadne, 1 par gld. 2.—

„Kondor“, ponikljane, 1 par 3.—

„Helios“, ponikljane, 1 par 6.—

„Halifax“, navadne, 1 par 1.40

„HELIOS“

pri **Andr. Druškovič-u**, Mestni trg št. 10.

Dunajska borza.

Dné 29. novembra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 35 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 85 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	102 " 30 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 45 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	100 " 05 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	946 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	355 " 50 "
London vista	120 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 95 "
20 mark	11 " 78 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 54 "
Italijanski bankovci	45 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 67 "

Dné 27. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	191 " 75 "
4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron	99 " 65 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " 75 "
Dunavske vravnave srečke 5%	129 " — "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " 50 "
Posojilo goriskega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 20 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Prioritetne obveznice državne železnice	226 " 50 "
" " južne železnice 3%	184 " 50 "
" " južne železnice 5%	125 " 85 "
" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	74 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3410 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	406 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	78 " 50 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	92 " — "
Montanska družba avstr. plan.	131 " 45 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	172 " — "
Papirnih rubljev 100	125 " 12 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.

Zavarovanje za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah

potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih**

papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega

obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.